

YSAsta YSOon -konversion vaikutus musiikin kuvailuun käytännössä

Kuvailun tiedotuspäivä 22.10.2019

Helsingin yliopiston pieni juhlasali

Jaska Järvilehto

asiantuntijajäsen

Musiikin metatiedon asiantuntijaryhmä Muusa

Musiikkiaineiston 650-kenttien MUSA-ketjujen purkaminen

- YSAsta YSOon –konversiossa musiikkiaineiston MUSA-ketjut puretaan erillisiin Marc-kenttiin.
- Esim.:
650 _7 \$a sonaatit \$x piano \$z Saksa \$y 1790-luku \$2 musa
→
370 __ \$g Saksa \$2 yso/fin
382 01 \$a piano \$n 1 \$s 1 \$2 seko
388 1_ \$a 1790-luku \$2 yso/fin
655 _7 \$a sonaatit \$2 slm/fin

Paikkamerkintö (370)

- Yleensä säveltäjän kotimaa.
- Populaarimusiikissa esittäjän kotimaa.
- RDA 6.5 Teoksen alkuperään liittyvä paikka
- RDA 6.12 Ekspression muu erottava ominaispiirre
- Termin lähde: YSO-paikat (finto.fi/yso-paikat/)
- Esim. :
370 __ \$g Suomi \$2 yso/fin \$0 http://...

Luomisaika (388)

- Merkitään vuosikymmenen tarkkuudella.
- Yleensä sävellysaika.
 - Huom! Tarkka sävellysaika merkitään kenttään 046.
- Populaarimusiikissa alkuperäinen julkaisuaika.
- RDA 6.4 Teokseen liittyvä ajankohta
- RDA 6.10 Ekspressioon liittyvä ajankohta
- Termin lähteeksi merkitään YSO, vaikka ajanjaksoja ei ole sanastossa.
- Esim. :
388 1_ \$a 2010-luku \$2 yso/fin \$0 <http://...>

Aineiston lajityyppi/muoto (655)

- RDA 6.3 Teoksen muoto
- Termin lähde: SLM (finto.fi/slm/)
- Esim.:
655 _7 \$a rock \$2 slm/fin \$0 http://...
655 _7 \$a soitonoppaat \$2 slm/fin \$0 http://...

Esityskokoonpano (382)

- Kenttää käytetään vain musiikkiaineistoissa (nuotit, äänitteet, ...)
- RDA 7.21 Musiikin esityskokoonpano
- Termin lähde: SEKO (finto.fi/seko/)
- Esim. piano:
382 01 \$a piano \$n 1 \$s 1 \$2 seko \$0 http://...

Esityskokoonpano (382): esittäjä

- \$a = esittäjä
- \$n = a-osakenttään merkittyjen esittäjien lukumäärä
- \$s = kaikkien esittäjien kokonaismäärä (" $n + n = s$ ")
- Esim. 2 kitaraa:
382 01 \$a kitara \$n 2 \$s 2 \$2 seko
- Esim. jousikvartetti (2 viulua, 1 alttoviulu, 1 sello):
382 01 \$a viulu \$n 2 \$a alttoviulu \$n 1 \$a sello \$n 1 \$s 4 \$2 seko

Esityskokoonpano (382): esittäjäryhmä

- \$a = esittäjäryhmä
- \$e = a-osakenttään merkittyjen esittäjäryhmien lukumäärä
- \$t = kaikkien esittäjäryhmien kokonaismäärä ("e + e = t")
- Esim. orkesteri:
382 01 \$a orkesteri \$e 1 \$t 1 \$2 seko
- Esim. sekakuoro ja orkesteri:
382 01 \$a sekakuoro \$e 1 \$a orkesteri \$e 1 \$t 2 \$2 seko
- "E.T.–sääntö"

Esityskokoonpano (382): esittäjä ja esittäjäryhmä yhdessä

- $\$b$ = solistinen tai esittäjäryhmän rinnalla esiintyvä esittäjä
 $\$n$ = b-osakenttään merkittyjen esittäjien lukumäärä
 $\$r$ = kaikkien esittäjien kokonaismäärä (" $n + n = r$ ")
- $\$a$ = esittäjäryhmä
 $\$e$ = a-osakenttään merkittyjen esittäjäryhmien lukumäärä
 $\$t$ = kaikkien esittäjäryhmien kokonaismäärä (" $e + e = t$ ")
- Esim. konsertto viululle ja orkesterille:
382 01 $\$b$ viulu $\$n$ 1 $\$a$ orkesteri $\$e$ 1 $\$r$ 1 $\$t$ 1 $\$2$ seko

Esityskokoonpano (382): esityskokoonpanoa koskeva kommentti

- Esityskokoonpanoa koskeva kommentti merkitään v-osakenttään heti kommentin kohteena olevan osakentän jälkeen.
- Esim. pianolle nelikätisesti (kahdelle soittajalle yhdellä pianolla) sävelletty teos:
382 01 \$a piano \$n 2 \$v piano, 4-kätisesti \$s 2 \$2 seko
- Esim. SATB-sekakuorolle sävelletty teos:
382 01 \$a sekakuoro \$v SATB \$e 1 \$t 1 \$2 seko

Esityskokoonpano (382): vaihtoehtoinen esityskokoonpano I

- Vaihtoehtoinen esityskokoonpano merkitään samaan 382-kenttään, jos esittäjien tai esittäjäryhmien kokonaismäärä pysyy samana.
- \$a = esityskokoonpano
- \$p = vaihtoehto edeltävään a-osakenttään merkitylle esityskokoonpanolle
- Esim. korkea lauluääni (sopraano tai tenori) ja piano:
382 01 \$a sopraano \$n 1 \$p tenori \$n 1 \$a piano \$n 1 \$s 2 \$2 seko
- Esim. lapsikuoro tai naiskuoro:
382 01 \$a lapsikuoro \$e 1 \$p naiskuoro \$e 1 \$t 1 \$2 seko

Esityskokoonpano (382): vaihtoehtoinen esityskokoonpano II

- Vaihtoehtoiset esityskokoonpanot merkitään erillisiin 382-kenttiin jos esittäjien ja esittäjäryhmien kokonaismäärät eivät pysy samana.
- Esim. divertimento jousikvartetille tai jousiorkesterille:
382 01 \$a viulu \$n 2 \$a alttoviulu \$n 1 \$a sello \$n 1 \$s 4 \$2 seko
382 01 \$a jousiorkesteri \$e 1 \$t 1 \$2 seko

Esityskokoonpano (382):

1. indikaattorin arvot

0 = esityskokoonpano

- ”Esityskokoonpano on merkitty täsmällisesti 382-kenttään.”
- Esim. huilulle ilman säestystä sävelletty sooloteos:
382 01 \$a huilu \$n 1 \$s 1 \$2 seko

1 = osittainen esityskokoonpano

- ”Ainakin tämä on mukana esityskokoonpanossa.”
- Esim. huilun soitonopas, jonka sisältämiä kappaleita ei ole analysoitu tarkemmin:
382 11 \$a huilu \$2 seko

Lisätietoa

- [Musiikin metatiedon asiantuntijaryhmä \(Muusa\)](#)
- [Musiikkiaineiston MARC 21 -sovellusohje \(RDA\)](#)
- [SEKO - Suomalainen esityskokoonpanosanasto](#)
- [SLM - Suomalainen lajityyppi- ja muotosanasto](#)

Kiitos!

Jaska Järvilehto

kirjastonhoitaja

Helsingin Konservatorio

jaska.jarvilehto@konservatorio.fi